

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ž 99

Text: **Mk 16, 14 – 20** *Konečně se zjevil samým jedenácti, když byli u stolu; káral jejich nevěru a tvrdost srdce, poněvadž nevěřili těm, kteří ho viděli vzkříšeného. A řekl jim: "Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mém budou vyhánět demony a mluvit novými jazyky; budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, nic se jim nestane; na choré budou vzkládat ruce a uzdraví je." Když jim to Pán řekl, byl vzat vzhůru do nebe a usedl po pravici Boží. Oni pak vyšli, všude kázali; a Pán s nimi působil a jejich slovo potvrzoval znamením.*

Perikopa začíná přísně. Ježíš kárá nevěru učedníků a tvrdost jejich srdce, protože nevěřili těm, kdo už viděli Vzkříšeného a podali o tom svědectví. Když evangelista psal tyto řádky, jistě měl na mysli už situaci apoštolské církve, která vznikla a žije po Ježíšově nanebevstoupení a je odkázána ve své víře na svědectví očitých svědků. Evangelista nám tu ukazuje učedníky, kteří měli stejný problém jako my. Nedokázali věřit očitým svědkům. Až při společném stolování zažili setkání se vzkříšeným, pak od samotného Ježíše přijali pokárání za svou nevěru. Čteme, že Ježíš káral jejich nevěru, ale hned je vysvětleno, jaká je to nevěra, která zasluhuje pokárání. Jsou určité pochybnosti víry, které pramení z upřímnosti hledání pravdy, z touhy nebýt naivní. Křesťan není člověk, který věří všemu. Když jsem na vojně s jedním kamarádem mluvil o víře, tak byl velice překvapený, když jsem mu vysvětloval, že my věřící hned tak všemu nevěříme. Pochybnosti jsou součástí pravé víry. Prověřovat, zkoušet, zkoumat. Bible říká: „Nevěřte každému vnuknutí, nýbrž zkoumejte duchy, zda jsou z Boha.“ Takže učedníci dělali dobře, že hned všemu nevěřili.

To, co Ježíš kárá, je jiná nevěra. Je tu popisována spíše jako „tvrdost srdce“. O tvrdém srdci se v bibli píše mnohokrát. Je to jakási zatvrzelost, až vzdor, neposlušnost, či vzpora vůči Pánu Bohu. Je to srdce kamenné, Pánem Bohem neproměněné. Kdo má tvrdé srdce, není vnímavý na Boží hlas. To jsou skutečné překážky pro víru v živého Krista. Ne zdravé pochybnosti či nejistota, ale spíše neochota změnit zaběhaný pohled, jistá strnulost, ztuhlost, zka-menělost pohledů, názorů, postojů. Skutečnost vzkříšení vyžaduje od člověka změnu postoje, změnu pohledu, změnu smýšlení. A k tomu je potřeba odvážné srdce, srdce, které je schopno se zapálit, zahořet láskou pro Pána Boha.

Ježíš ovšem nejen kárá nevěru, ale také pověřuje tyto nevěrné učedníky velkým posláním. To je povzbudivé. Ježíšovo kárání nemá za úkol zdeptat, ponížít, odepsat. Neznamená, že ten, kdo projevil nevěru, tak že musí rezignovat na další posláním a pověření od Pána Boha. Pak by Pán Bůh neměl vůbec nikoho, koho by si mohl na tomto světě používat ke svým úkolům. Tito učedníci, kteří mají za sebou zkušenost pochybností, nevěry, pokárání, ale i setkání se vzkříšeným Pánem, ti mají zvěstovat radostnou zprávu o Ježíši Kristu všemu stvoření. Je zřejmé, že to posláním je míněno, jako posláním pro celou církev. Jedenáct učedníků, kteří jsou zde zmíněni, nemůže jít do celého světa. To posláním je určeno všem křesťanům všech dob, tedy i všem nám. I my neseme zodpovědnost za rozšiřování evangelia do světa. Je to velká zodpovědnost, ale u toho zvěstování také končí. Není už zodpovědností zvěstovatelů, kdo bude spasen a kdo ne. Za své spasení odpovídá každý sám. Kdo uvěří a pokřtí se, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. Všimněte si, že tam už to slůvko „nepokřtí se“, které by tam logicky mělo být, chybí. Důvod je zřejmý. Kdo neuvěří, tak i kdyby byl třeba stokrát pokřtěn, tak mu to mnoho platné není. Důraz je tu evidentně kladen na osobní víru.

„Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mém budou vyhánět demony a mluvit novými jazyky; budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, nic se jim nestane; na choré budou vzkládat ruce a uzdraví je.“ V době, kdy byl psán závěr Markova evangelia, začala se církev pomalu ale jistě stávat institucí a s tím souvisí fakt, že příslušnost k církvi může v takové instituci nabývat víceméně formální charakter, jak to v masivní podobě známe z pozdější doby a ze současnosti. Proto závěr evangelia v jakési kritické reakci na tento proces upozorňuje, že víra má také své projevy, a to někdy dost provokativní, zvláštní, a že ve víře se jedná také řekněme o nadpřirozené skutečnosti. Víra není dogma, je to věc živá, vyznačuje se rozličnými duchovními dary, chrismaty a žije z Boží moci – proto ať se nikdo nediví, jestliže budou některé věřící provázet takové věci, jako mluvení novými jazyky, vyhánění démonů či uzdravování. Ještě reformace či Jednota bratrská tyto mocné činy omezovala jen na období církve apoštolské. Ale v bibli samotné takové omezení není, naopak tam čteme apoštolův příkaz: „nebraňte mluvit jazyky“. Církevní dějiny nakonec potvrzují, že tato duchovní charismata v církvi zcela neustala. V evangelickém prostředí se zmiňuje zejména vliv působení významného německého faráře Christopha Blumhardta v 19. stol., kdy znovu církev rozpoznala, že se ve jménu Kristově dějí mocné skutky i dnes. Komentář k této perikopě z pera našich předních teologů, vedených prof. Josefem Smolíkem k tomu říká: „Nejen zjev a dílo Blumhardtů, otce a syna, ale i dnešní nástup charismatického hnutí nám nedovoluje mimořádné projevy Ducha v církvi vylučovat.“ Bohužel, někde se tak v církvi skutečně dělo a děje; a ti, kteří nám připomínají, že Duch svatý se projevuje různým charismatickým způsobem, byli za to dokonce odsuzováni.

A teď přichází na řadu vlastní zvěst dnešního svátku, která je ovšem v té perikopě zmíněna jen velmi letmo. Nejde tu o žádný popis nanebevstoupení, ale o pouhé konstatování v jedné větě: „Když jim to Pán řekl, byl vzat vzhůru do nebe a usedl po pravici Boží.“ Zvláštní na tomto podání je skutečnost, kterou si uvědomíme, když si znovu přečteme 14. verš dnešní perikopy. „Konečně se zjevil samým jedenácti, když byli u stolu.“ Káral jejich

nevěru, pak řekl: „Jděte do celého světa...“ a nakonec mluvil o těch zvláštních znameních. A teď, „když jim to Pán řekl, byl vzat vzhůru do nebe.“ To nás překvapuje. Všimli jste si toho někdy, že v Markově evangeliu se nanebevstoupení děje od stolu? Ježíš mluvil, když byli učedníci u stolu a když jim to řekl, byl vzat vzhůru do nebe. Z jiných evangelií si nanebevstoupení představujeme na nějaké hoře, podle Matouše v Galileji, podle Lukáše na hoře poblíž Jeruzaléma. Ale od stolu? Ovšem už sama různost podání brání tomu, abychom si vytvářeli jakékoliv předmětné představy o nanebevstoupení Pána Ježíše k Otci. My ani nevíme, jak vypadalo ono čtyřicetidenní zjevování vzkříšeného Krista. Ani ta číslovka 40 v bibli neznamena přesně 40 dnů, ale symbolizuje úplnost a dostatečnost. Znamená, že období, po které učedníci zakoušeli zjevování Vzkříšeného, bylo dostačující pro ujištění jejich víry a potvrzení jejich apoštolského svědectví. Jestliže podle Markova evangelia prožili učedníci setkání s Kristem během stolování, lze si jistě představit, že šlo o stolování podle Ježíšova příkazu - to číňte na mou památku. Markovo evangelium tu chce zdůraznit právě to stolování, v němž se věřící všech dob setkávají se vzkříšeným Pánem. Podobně učedníci jdoucí do Emmauz poznávají Ježíše až u stolu. U společné večeře. A také jim v té chvíli mizí vzkříšený Kristus z očí. Setkáváme se tu s teologickým hodnocením nepopsatelných skutečností. Tak např. vzkříšení je vysvětlením zvláštních, ale jistě pravdivých zkušeností, při nichž se učedníci v povelikonoční době setkávali s živým Ježíšem Kristem. Podobně i nanebevstoupení je vysvětlením stejně pravdivé zkušenosti, že tato zjevení pominula. Usednutí na pravici Boží je obrazem pro svrchovanou vládu Krista, kterou mu Bůh Otec svěřil nad tímto světem.

Bratři a sestry, co z této zvláštnosti Markova obrazu nanebevstoupení plyne pro nás dnes? Můžeme si odnést např. toto: Kdykoliv slavíme svatou večeři Páně, kdykoliv jsme shromážděni u stolu a stolujeme se vzkříšeným Pánem, máme mít na mysli dvojí:

1) Když učedníci stolovali se vzkříšeným Kristem, tak slyšeli slova napomenutí, poslání i zmocnění. Když přistupujeme ke svaté večeři Páně, jsme usvědčováni ze svých vin, ze své nevěry a své viny máme vyznávat. Ale také přijímáme veliké poslání – předávat dál evangelium, které se vysluhovááním stolu Páně viditelným způsobem také zvěstuje. A nakonec přijímáme ve svátosti zmocnění a duchovní posilu k novému životu víry, která se projevuje nejen slovy, ale i činy a mocí Ducha svatého.

2) Když učedníci stolovali se vzkříšeným Kristem, tak nestáli s hlavami skloněnými k zemi, ale hleděli vzhůru, protože viděli Krista oslaveného, jak vystupuje vzhůru ke svému Otci a usedá po pravici Boží. I nám svatá večeř Páně otevírá oči a napřimuje hlavy, abychom duchovním zrakem viděli Krista jako oslaveného Pána a vzhlíželi k němu s nadějí a s důvěrou, že jednou budeme s ním v nebeském království stolovat na věky v radosti a slávě. A tak se nám svátostná chvíle u stolu Páně stává chvílí duchovního setkání s Kristem, vnitřního očistění, viditelným zvěstováním evangelia, radostnou hostinou i posláním a zmocněním ke službě. Po takovém slavení stolu Páně už nelze vyjít z kostela stejný, jaký jsem tam vešel. Kéž by i o nás platilo, co stojí v závěru Markova evangelia: „Oni pak vyšli, všude kázali; a Pán s nimi působil a jejich slovo potvrzoval znameními.“

Modlitba: *Vzkříšený a oslavený Pane celého stvoření. Tobě se klaníme, k tobě vzhlížíme a od tebe očekáváme pomoc a posilu v našich dennodenních zápasech víry. Prosíme, proměňuj naše tvrdé srdce evangeliem, zvěstovaný slovem i svátostí stolu Páně, tak abychom odcházelí duchovně posilněni, zapálení mocí Ducha svatého a s vědomím jasného poslání. Vždyť ty jsi s námi až do skonání světa. Am*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, spolu se vším stvořením dychtivě vyhlížíme své vykoupení. Na koho bychom se měli ve svých starostech a bolestech obrátit než na tebe, který jsi na svém těle poznal naši bídu a jsi naším přímluvcem u Otce. / Pane, ty víš, jak je nám nesnadno celým srdcem věřit, že naše záchrana je jen v tobě. — Prosíme, přímlouvej se za nás, za tento sbor i tvoji církev ve světě, aby naše víra nezahynula. / Pane, ty jsi vzal na sebe naše nemoci a vnesl je na svém těle na kříž. — Prosíme, pomáhej všem, kdo jsou nemocní, v soužení, všem, kdo trpí. / Pane, dej, ať nezůstáváme ve své pyšce; odejmi od nás srdce tvrdé, které není tvárné, není ochotné ke změně smýšlení a k pravému pokání. Dej nám srdce měkké, které dovede poslušně přijímat tvé slovo a měnit podle tvého příkazu náš život a naše smýšlení podřizovat tvé vládě. Prosíme, posiluj nás svým Duchem, abychom ve tvou vládu věřili a získávali ti nové vyznavače, tak, aby tvá církev rostla. Těšíme se na ten den, kdy opět přijdeš v moci a slávě. Věříme, že tak jako jsi vystoupil ke svému nebeskému Otci, tak že stejným způsobem opět přijdeš a nastolíš dokonalou vládu Božího království, které očekáváme. Amen.*